

Data er vores nye kritiske infrastruktur

DATA

Vi har i mange år talt om fleksibilitet i energisystemet mhp. at udnytte vores produktionskapacitet af vindmøller og solceller bedst muligt, og dermed sikre os et grønnere elforbrug. Men fleksibilitet kan også bidrage til at løse den aktuelle krise, vi står i, omkring begrænsninger i kabler og transformerstationer. Med datadrevet styring i realtid kan vi nemlig få meget mere ud af det elnet, vi allerede har.

Tekst: Peter Søndergaard Rasmussen

Den grønne omstilling bliver ofte koblet til udelukkende at handle om flere vindmøller, flere solceller og flere kabler og transformerstationer. Men ifølge direktør i Center Denmark, Søren Skov Jakobsen, kunne vi klare os med lidt mindre af det hele. Det handler om, at forbruget skal være mere fleksibelt, og det kan vi sikre ved at gøre data tilgængelig til at understøtte nye digitale løsninger.

“

Vi har brug for, at data er en kritisk infrastruktur.

I dag bliver op mod 20 procent af kapaciteten fra vind og sol ikke udnyttet, selv når energien er til rådighed. “Cirka hver femte vindmølle står stille, selvom vinden blæser,” siger han.

Center Denmark leverer en dataplatform til forsyningssektoren, der understøtter sikker og nem adgang til forsyningsdata.

Det peger på et energisystem, hvor vi har brug for at koble sektorerne meget bedre sammen. Hvis strømmen i højere grad kan flyttes over i andre sektorer, når den er tilgængelig, kan mere af den bruges, mens den er billig

Søren Skov Jakobsen er direktør i Center Denmark – en non-profit organisation, der leverer en dataplatform til forsyningssektoren, der understøtter sikker og nem adgang til forsyningsdata på tværs af el, vand og fjernvarme.

og grøn. Her fremhæver han blandt andet fjernvarmen som en vigtig medspiller, fordi energien kan lagres som varme.

Data kan lette presset på elnettet

Fleksibilitet fremhæves tit som en måde at gøre en større del af energien grøn. Men ifølge Søren Skov Jakobsen er pointen også en anden: Det kan afhjælpe den elnetkrise, som lige nu bremser virksomheder og elektrificering.

Problemet er ikke, at nettet hele tiden er fyldt,

men at belastningen spidser til på bestemte tidspunkter. Med digitale løsninger kan forbrug flyttes, og presset kan jævnes ud i realtid. Vi kan ikke bygge os ud af problemet her og nu, fordi nye kabler og transformerstationer tager flere år at få på plads. Derfor bliver styring af det eksisterende net afgørende.

Det er baggrunden for, at analyser peger på, at digitale værktøjer kan reducere spidsbelastningen på 60 kV til 10 kV-transformere med 12 procent i 2030. Når flaskehalse lettes, kan kapaciteten bruges til at tilslutte flere virksomheder hurtigere. DNV vurderer værdien til mellem 220 til 900 mio. kr. årligt, og samtidig understreger en rapport, at gevinsten kan være undervurderet.

Standarder og adgang til data

Det gør spørgsmålet større end energi alene. Hvis virksomheder ikke får den strøm, de har brug for, risikerer Danmark at miste både investeringer, arbejdspladser og fart i den grønne omstilling. Derfor er data og digitale løsninger ikke kun et effektiviseringsværktøj, men et svar på en stor vækstbremse i samfundet.

“Vi har brug for, at data er en kritisk infrastruktur,” siger Søren Skov Jakobsen.

Ifølge ham kræver det fælles standarder og løsninger, så data om el, varme, vand og spildevand kan bruges lettere og i høj kvalitet på tværs af landet. Samtidig handler det også om robusthed, fordi forsyningsdata og digitale systemer er blevet en del af den kritiske infrastruktur.